

Skådespelaren: Språk och emotioner

Hur ser skådespelare på kopplingen mellan emotioner och språk och vilka strategier verkar finnas för att öka sin uttrycksförmåga på ett ovant eller främmande språk.

Silan Maria Budak Rasch

Självständigt arbete (examensarbete), 15 högskolepoäng
Konstnärligt kandidatprogram i teater, inriktning skådespeleri
Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet
Termin 5 2019

Författare: *Silan Maria Budak Rasch*

Arbetets rubrik: *Skådespelaren: Språk och emotioner.*

Arbetets titel på engelska: *The Actor: Language and emotions.*

Handledare: *Adjunkt i scenisk gestaltning Peter Melin*

Examinator: *Lektor i scenisk gestaltning Anne Södergren*

SAMMANFATTNING

I mitt arbete har jag valt att undersöka hur skådespelare ser på kopplingen mellan språk och emotioner samt jämfört några strategier som används för att öka sin uttrycksförmåga på ett ovant eller främmande språk. Jag har intervjuat ett antal skådespelare som spelar på ett annat språk än deras modersmål och professor of Applied Linguistics and Multilingualism at Birkbeck University Jean-Marc Dewaele.

Jag har även genomfört ett praktiskt utforskande arbete där jag arbetat med samma text på danska och svenska. Ett urval av dokumentationsmaterialet har jag också visat för de skådespelare jag intervjuat för att undersöka vilka skillnader dom uppfattar att gestaltningen av en och samma scen, med samma tolkning men framförd på olika språk ger.

Vilka skillnader upplever jag, vilka skillnader upplever andra.

Intervjuerna har baserats på frågor som främst rör skådespelarens gestaltungsarbete och de svårigheter som kan uppstå i att spela på ett språk man inte växt upp med bl.a. Vad är svårt när man ska spela på ett nytt språk? Hur arbetar du för att öka den emotionella kopplingen på det ovana språket? Vilka svårigheter och styrkar kan finnas när man spelar på ett annat språk än modersmålet? Hur förändras själv-värdering och självförtroende av att spela på ett främmande språk? Ändras ens identitet i mötet med ett nytt språk? Kan man uppnå en så hög språkförståelse att man upplever och upplevs som helt och fullständigt översatt på ett språk man inte växt upp med? Har dessa frågor väckt din intresse, då är mitt självständiga arbete i skådespeleri 2019 bare ett klick borta.

Nyckelord:

språk, emotioner, känslor, modersmål, flerspråkig, identitet, skådespelare, inlevelse, uttrycksförmåga, gestaltning, mångkultur, scenkonst, språkforskning, emotionsforskning, Jean-Marc Dewaele, Morten Vang Simonsen, Minni Katina Mertens, Waseem Qashlan

Referenslista:

Personer:

Professor Jean-Marc Dewaele, Göteborg/London (skype) d. 09.12.2019

Skådespelar Morten Vang Simonsen, Göteborg d. 01.11.2019

Skådespelar Minni Katina Mertens, København d. 25.11.2019

Skådespelar Waseem Qashlan, Malmö d. 15.11.2019

Böcker:

Dewaele, Jean-Marc. (2013) *Emotions in Multiple Languages*. UK: Palgrave Macmillan.

Artiklar:

Panayiotou, Alexia (2014): Switching Codes, Switching Code: Bilinguals' Emotional Responses in English and Greek [elektronisk] *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 01 June 2004, vol. 25(2-3), ss. 124-139, Tillgänglig: <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/abs/10.1080/01434630408666525>

Inspirationskällor:

Besemeres, Mary (2004): Different languages, different emotions? Perspective from autobiographical literature [elektronisk] *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, vol. 25(2-3), ss. 140-158, Tillgänglig: <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/abs/10.1080/01434630408666526>

Dewaele, Jean-Marc (2019) Does multilingualism shape personality? An exploratory investigation [elektronisk] *International Journal of Multilingualism*, ss. 1-12. Tillgänglig: sagepub.com - DOI: 10.1177/1367006919888581

Dewaele, Jean-Marc (2004): The emotional force of swearwords and taboo words in the speech of multilinguals [elektronisk] *Journal of Multilingual and Multicultural Development*,

vol. 25(2-3), ss. 2014-222, Tillgänglig: <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/abs/10.1080/01434630408666529>

Dewaele, Jean-Marc, (2015) Why do so many bi- and multilingual feel different when switching languages? [elektronisk] *International Journal of Multilingualism*, vol. 13(1), ss. 92-105, Tillgänglig: <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/14790718.2015.1040406>

Dewaele, Jean-Marc ; Nakano, Seiji (2012) Multilinguals' perceptions of feeling different when switching language [elektronisk] *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, Vol. 34(2), ss. 107-120, Tillgänglig: <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/01434632.2012.712133>

Dewaele, Jean-Marc ; Salomidou, Lora. (2016) Loving a partner in a foreign language, [elektronisk] *Journal of Pragmatics*, Vol.108, p.116, Tillgänglig: <https://www-sciencedirect-com.ezproxy.ub.gu.se/science/article/pii/S0378216616302946?via%3Dihub>

Youtube länkar:

Module 8: Extra material multilingualism and emotion, Jean-Marc Dewaele. Tillgänglig: https://www.youtube.com/watch?v=cZnD7_eglsU&t=2894s

Besökt 2/11 2019

TED TALK: The secrets of learning a new language, Lýdia Machova. Tillgänglig: https://www.youtube.com/watch?v=o_XVt5rdpFY&t=516s

Besökt 5/11 2019

[Linguistics] Emotions in multiple languages, Jean-Marc Dewaele. Tillgänglig: <https://www.youtube.com/watch?v=RsqSqjsVa9s&t=10s>

Besökt 7/11 2019